

**Правова інноватика
в роботі бібліотек області**

Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації

Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара

Правова інноватика в роботі бібліотек області

Інформаційний лист з досвіду роботи

Полтава- 2017

78.34

П68

Укладач: *Варвара Василівна Потуремець*

Правова інноватика в роботі бібліотек області: інформаційний лист з досвіду роботи / обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара; авт.- уклад. В. В. Потуремець. – Полтава, 2017. - 7с.

В інформаційному листі розкривається досвід роботи бібліотек області по правовому вихованню молоді. Акцентується увага на інноваційних формах роботи, а також діяльності молодіжних клубів за інтересами правової тематики.

Видання адресується працівникам бібліотечних установ області.

Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара, 2016

Становлення правової держави, до чого прагне Україна, неможливе без формування правової культури її громадян, у першу чергу молоді. А тому правова освіта та виховання, профілактика правопорушень серед підлітків знаходиться постійно в центрі уваги працівників книгозбірень області.

Основним джерелом інформування користувачів бібліотек області з питань права є, звичайно, бібліотечний фонд, у якому широко представлені документи з правознавства та юридичних наук, офіційні, науково-популярні, навчальні, довідкові, енциклопедичні видання. Крім того, бібліотеки мають чимало періодичних видань правової тематики.

Так, Миргородська ЦРБ отримує зокрема такі видання як: "Офіційний вісник президента", "Відомості Верховної Ради України", "Офіційний вісник України", "Вісник державної служби України" та інші. Публічні бібліотеки цієї ЦБС отримують газети "Голос України" та "Урядовий кур'єр". Ці видання сприяють численним користувачам вивченню правової політики нашої держави. Але, на жаль, 29 сільських бібліотек-філіалів залишились на 2017 рік без підписки періодичних видань.

Кращому ознайомленню юних користувачів книгозбірень області з літературою правової тематики сприяють наочні форми популяризації літератури. Серед них виставки-роздуми, -діалоги, -дискусії на теми: "Конституція – основа моєї держави", "Кольори, що дають надію", "Конституція – символ незалежної держави" (бібліотеки Миргородської ЦБС), "Людина і громадянин: твої права, свободи і обов'язки", "Правова культура особистості", "Діти: злочин і кара" (бібліотеки Чорнухинської ЦБС), "Сила закону – сила держави", "Молодь за здоров'я, красу і радість", "Вчинок та його відлуння", "Знати і поважати" (бібліотеки Решетилівського району).

Пробудженню інтересу юнаків і дівчат до історії українського державотворення, ознайомленню з їх правами та обов'язками допомагали різнопланові масові заходи, особливо ті, що проводяться в ігрових формах: брейн-ринги, правові лабіринти, турніри знавців. Велике зацікавлення у юнацтва м. Миргорода викликав проведений ЦРБ турнір правознавців **"Перехрестя мудрого закону"**, складовими якого були тури: "Правопорушення неповнолітніх та їх правові наслідки", "Юридичний марафон", "Ситуація".

Змістовна робота по правовому вихованню молоді проходила бібліотеками Машівської ЦБС. Так, Кошманівською СБФ для учнів 10-

11 класів був проведений правовий брейн-ринг "**Держава. Право. Суспільство**". Перемога виборювалася між двома командами "Магістри юстиції" та "Правозахисники". Були визначені назви та емблеми команд, обрані капітани, учасники відповідали на запитання з історії права, основ державотворення України, положень Конституції та суспільних відносин. Оцінювало відповіді компетентне журі. Красногірською СБФ цієї ж ЦБС були проведені дискусія "**Довгий шлях Конституції України**" та історична подорож "**Пилип Орлик – батько першої Конституції України**". А Михайлівською СБФ був проведений турнір знавців зі старшокласниками місцевої школи "**Світ твоїх прав**", складовими якого стали три конкурси:

- Як ти знаєш свої права?
- Чи знаєш ти свої обов'язки?
- Заохочення чи покарання.

Після закінчення заходу кращі знавці права були нагороджені грамотами.

Старицьківською СБФ був проведений юридичний аукціон "**В країні Феміди**". На аукціоні були виставлені такі поняття як "свобода", "обов'язок", "відповідальність", "патріотизм" та інші. Молодь, присутня на заході, давала правильні відповіді, оголошувала стартові ціни та розпочинала торги до тих пір, поки не залишився один найерудованіший учасник, який отримав диплом переможця.

Однією з умов зменшення злочинності є організація цікавого дозвілля молоді. Бібліотеки Гадяцької ЦБС використовують для цього як традиційні, так і нові форми роботи. Так, Середняківська СБФ провела зі старшокласниками літературно-правову мандрівку "**Квиток у країну права**". У ході заходу старшокласники самостійно відшукували відповіді на правові запитання, використовуючи матеріали виставки "**Подорож країною права**", відповідали на питання гри-вікторини "**Правова азбука держави**" та вікторини "**Літературні герої в країні прав і обов'язків**", під час якої юнаки і дівчата обговорювали яким правом скористався той чи інший герой художньої книги.

Минулого року налагодилась співпраця бібліотеки-філії №2 Кременчуцької МЦБС для дорослих та центрального абонементу Кременчуцької ЦМБ ім. М. Горького з виховною колонією.

В День Соборності України в Кременчуцькій ВТК (виправно-трудова колонія) з метою пробудження у вихованців установи національної свідомості і людської гідності, формування рис громадянина Української держави бібліотека-філія №2 підготувала годину українознавства, під час якої звучали вірші і пісні про Україну, демонструвалися відеофільми про історичні події 1919 року з використанням відеохроніки.

Увазі юнаків була запропонована мультимедійна презентація «**Великі українці – поборники ідеї Соборності**», яка доповнювалася розповідями про людей, які залишили свій слід в історії боротьби за незалежність країни.

В книгозбірнях області ефективно працюють молодіжні клуби за інтересами. Так, при Карлівській ЦРБ діє правовий клуб "Діалог". Головною його метою є:

- формування основ правових знань учнівської молоді;
- ознайомлення їх з основними положеннями Конституції України та міжнародних правових актів із прав людини;
- виховання у молоді переконання про важливість сумлінного ставлення до своїх прав і обов'язків.

Масові заходи клубу "Діалог" проводяться в тісній співпраці з юристами, працівниками правоохоронних органів, відділу у справах сім'ї та молоді, представниками влади і громадських організацій. Засідання супроводжуються слайдами, буклетами, відеоматеріалами. В рамках роботи клубу в 2016 році проведено: зустріч "Парад юридичних професій," усний журнал "Ми і документи", аукціон знавців права, юридична вікторина "Права дитини" та інші.

Членам правового клубу «**Феміда**», що функціонує при Зіньківській ЦРБ, запам'яталася гра-квест «**Конвенція твоїх прав**».

На це засідання клубу був запрошений заступник начальника відділу Зіньківського бюро правової допомоги, який розповів учасникам заходу про права дітей, які закріплені в правових документах, ознайомив юнаків та дівчат з видами правової допомоги, які можна отримати безоплатно у бюро правової допомоги.

А потім члени клубу розділилися на дві команди для проведення квесту та пошуку «скарбу» в бібліотеці.

Квест включав різні види активних інтелектуально-логічних ігор. Команди пройшли пункти-схованки: відділ комплектування та обробки літератури, Інтернет – пункт, читальний зал, абонемент. Виконували завдання. Під час проведення квесту координатор ознайомила гравців з книжковою виставку «Конвенція ООН про права дитини». Учасники гри побували і в ролі юриста. Вони аналізували запропоновані їм ситуації висловлювали свою думку щодо прав дитини згідно Конвенції ООН. Завершився пошук «скарбу» знайдення книги "Конвенція ООН про права дитини".

Значний досвід по формуванню правових знань у молоді має Семенівська ЦРБ. Цьому сприяє діяльність клубу "**Підліток і закон**", в

рамках роботи якого проводяться вікторини, правові ігри, тренінги та інші заходи правової тематики. В 2016 році були проведені такі засідання цього об'єднання за інтересами: правова мандрівка "Абетка права", подорож-екскурс "Твоє право, твій обов'язок", правовий колаж "Здорові звички чи життя в своє задоволення", правознавча година в рамках Всеукраїнського тижня права "Підліткова злочинність: причини і наслідки". Інформаційно-правові години "Захист молоді – обов'язок держави", "Подорож країною Закону, Права, Моралі", правові брейн-ринги "Закон. Мораль. Совість" та "Ти і закон" пройшли в книгозбірнях цієї ж ЦБС.

В читальному залі Кобеляцької ЦРБ працює клуб "Феміда", створений в 2003 році при сприянні районного відділу юстиції. Засідання проходять у формі бесід-діалогів, годин права, вечорів запитань і відповідей, зустрічей з юристами, психологами на теми: "Мої права", "Закон обов'язковий для всіх", "Що? Де? Коли?", "Адміністративна та кримінальна відповідальність у рамках Конвенції ООН про захист прав людини".

В Лубенській ЦРБ, Новаківській та Ісковецькій сільських бібліотеках створені пункти доступу до безоплатної правової допомоги з використанням Skype-зв'язку. Тепер члени громади можуть безкоштовно отримувати правові консультації та роз'яснення, допомогу у складанні заяв, скарг та процесуальних документів.

На основі довідково-бібліографічного апарату бібліотек, ресурсів Інтернету, а доступ до нього мають 488 книгозбірень області, бібліотечними працівниками здійснюється пошук окремих юридичних документів, задовольняється чимало запитів правової тематики. Так, для молодих користувачів Чорнухинської ЦРБ та Куріньківської СБФ цієї ж ЦБС були проведені огляди інтернет-ресурсів **"Юридичні консультації засобами Інтернету"**, під час проведення яких молоді користувачі бібліотек познайомилися з урядовим порталом, навчилися знаходити необхідні юридичні документи, а на веб-сайтах бібліотек проводити пошук у електронних каталогах юридичної літератури, електронних версій книг, тощо.

Роботу по правовому вихованню молоді публічні бібліотеки області будуть продовжувати і надалі з метою розвитку правової освіченості юнаків та дівчат, формування навичок та уміння реалізувати надані їм Конституцією України прав і свобод.

При підготовці інформаційного листа були використані звіти та інформації про проведену роботу по правовому вихованню молоді бібліотек області.

*Справжні закони покаяться в людській природі;
хто діє всупереч їм, той відчуває на собі наслідки цього.*

А. Ейнзідель

Правова інноватика в роботі бібліотек області

Інформаційний лист з досвіду роботи

Автор-укладач: В. В. Потуремець

Редактор: С. В. Сичова

Комп'ютерна верстка: Д. С. Ведь

Відповідальна за випуск: С. В. Сичова

Підписано до друку 15.03.2017. 8 стор. Тираж 3 прим. Обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара 36039, м. Полтава, вул. Олеся Гончара, 25а

<http://libgonchar.org> E-mail: pobugonchara@ukr.net